ชื่อเรื่อง: การศึกษาปรากฏการณ์หลักสูตรแฝงในบริบทชั้นเรียนระดับปฐมวัย

ผู้วิจัย : นุชจรี เนินแสง **ปริญญา** : ค.ม. (หลักสูตรและการเรียนการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.คร. ประสพสุข ฤทธิเคช อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผศ.คร. ภูษิต บุญทองเถิง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปรากฏการณ์และความน่าจะเป็นของการ เกิดปรากฏการณ์ในบริบทการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนระดับปฐมวัย 2) ศึกษาความคาดหวัง ของครูและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูและการรับรู้ของนักเรียนตามความคาดหวังของครูจากปรากฏการณ์ในบริบทการจัด ประสบการณ์ในชั้นเรียนระดับปฐมวัย และ 3) ศึกษาหลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ใน บริบทการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนระดับปฐมวัย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ แผนการจัดประสบการณ์ การสังเกตการสอน การสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 23 คน และนักเรียน จำนวน 64 คน จากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4 โรง ซึ่งได้มาจากการเลือก แบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวิเคราะห์แผนการจัด ประสบการณ์ แบบสังเกตการสอน แบบสัมภาษณ์ครู แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบบสอบถาม สำหรับครู และแบบสอบถามสำหรับนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ความน่าจะเป็น และร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. มีความหลากหลายของปรากฏการณ์ในบริบทการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน ระดับปฐมวัย 5 ด้าน คือ ด้านการจัดประสบการณ์ ด้านการประเมินพัฒนาการ ด้านสิ่งแวดล้อม สื่อ ทรัพยากร เพื่อการเรียนรู้ ด้านแบบแผนการปฏิบัติ และด้านภาษาสัญลักษณ์ โดย ปรากฏการณ์ที่มีความน่าจะเป็นของการเกิดสูงสุดในแต่ละด้านตามการรับรู้ของครู ได้แก่ การ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การให้ทำการบ้าน การใช้สื่อที่หลากหลาย การแต่งกายที่ สุภาพเรียบร้อย และการพูดชมเชย

- 2. นักเรียนส่วนใหญ่มีการรับรู้ตรงตามความคาดหวังของครู โดยความคาดหวังของครูที่มีร้อยละของการจัดอันดับสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกความคิดสร้างสรรค์ ไม่รับการบ้านที่ส่งล่าช้าเพื่อปลูกฝังคุณลักษณะด้านความมี วินัยความรับผิดชอบ การตกแต่งห้องสวยงามเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน การแต่ง กายที่สุภาพเรียบร้อยเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี และการจับ แตะ สัมผัสกายเพื่อแสดงความรักต่อ นักเรียน
- 3. หลักสูตรแฝงที่เกิดขึ้นมีทั้งหลักสูตรแฝงทางบวก คือสิ่งที่นักเรียนรับรู้นั้น ส่งผลดีต่อนักเรียน เช่น การทำงานทุกอย่างควรมีระเบียบแบบแผนปฏิบัติเป็นการรับรู้จากการ บอกขั้นตอนกิจกรรม การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เป็นการรับรู้จากการให้ทำการบ้าน ครูมี ความมุ่งมั่นตั้งใจสอนต้องตั้งใจเรียนให้ดีที่สุดเป็นการรับรู้จากการใช้สื่อที่หลากหลาย ต้องมา โรงเรียนทุกวันเป็นการรับรู้จากการขานชื่อก่อนสอนทุกครั้ง และครูใจดี อบอุ่น น่าเคารพเป็น การรับรู้จากการพูดชมเชย ส่วนหลักสูตรแฝงทางลบ คือสิ่งที่นักเรียนรับรู้นั้นไม่ส่งผลดีต่อ นักเรียน เช่น รู้สึกเบื่อเพราะอยากทำกิจกรรมอย่างอื่นมากกว่าเป็นการรับรู้จากการจัดกิจกรรม สร้างสรรค์ รู้สึกว่าเพื่อนคือคู่แข่งของเราเป็นการรับรู้จากการให้รางวัลคนเก่ง ห้องเรียนรกไม่ เป็นระเบียบเป็นการรับรู้จากการตัดบอร์ด/ป้าย รู้สึกกดดันกลัวครูถามเป็นการรับรู้จากการที่ครู เดินไปมาในห้องตลอดเวลา และรู้สึกเครียด อับอาย เกิดปมด้อยที่ครู ไม่ยอมรับเป็นการรับรู้จาก แสดงสีหน้าไม่พอใจ

แสดงสีหน้าไม่พอใจ

TITLE: A Study on Hidden Curriculum Phenomena in the Context of a Pre-school
Classroom

AUTHOR: Nutjaree Nernsaeng **DEGREE**: M.Ed. (Curriculum and Instruction)

ADVISORS: Asst Prof.Dr. Prasopsuk Rittidet Major Advisor

Asst Prof.Dr. Poosit Boontongtherng Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

The research aimed to 1) study phenomena and probability of phenomena occurrences in the context of a pre-school classroom, 2) study teacher expectations and student perceptions according to the teacher expectations from phenomena in the context of experience management in the pre-school classroom, and 3) study a hidden curriculum occurred from phenomena in the context of experience management in the pre-school classroom. Data collection used an experience management plans, a teaching observation, an interview, and questionnaire responses. The informants included 23 teachers and 64 students from 4 schools under the Maha Sarakham Office of Education Region, selected using the purposive sampling technique. Research instruments included an experience management plan analysis form, a teaching observation form, a teacher interview form, a student interview form, a teacher questionnaire and a student questionnaire. The collected data were analyzed using a frequency, a probability and a percentage.

The major findings found were as follows:

1. There were 5 areas of a phenomenal diversity in the context of experience management in the pre-school classroom: experience management; developmental evaluation; environment, media and resources for learning; performance pattern; and symbolic language. The phenomena and the highest probability percentage of phenomena occurrences in each area as perceived by the teachers were student participation in learning activities, homework assignment, usage of multimedia, polite dressing, and praising.

- 2. A majority of the students showed perceptions relevant to the teacher expactations. The highest parentage of teacher expactations in each area included: creative activity management for student practices of creative thinking, rejection of late assignment submission for cultivating discipline and responsibility, beautiful classroom decorating for creating a good learning atmosphere, polite dressing for a good model, and student physical touching or contact for showing love of the student.
- 3. Hidden curricula consisted of a positive hidden curriculum and negative hidden curriculum. For a positive hidden curriculum what the student perceived results in a good performance, these were: working with accepted operation pattern perceived from knowing activity steps, usage of free time profitable perceived from doing homework, teacher committed to teaching and the student strong attention to learning perceived from the teacher usage of multimedia, going to school as usual perceived from name checking before teaching: and teacher with kindness, warmness, and respectfulness perceived from praising. And for a negative hidden curriculum what the student perceived does not result in a good performance, these were: getting bored because more need for doing another activities perceived from creative activities provision, feeling of his/her classmate as a competitor perceived from giving rewards for high achievers, disorganized and untidy classroom perceived from posted pictures/messages on the classroom board, feeling of pressure, stress, or being afraid of teacher questions perceived from teacher walking around the classroom, and feeling of stress or being ashamed when teacher shows an recognition perceived from the teacher unsatisfactory face expression.